

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาตามบทบัญญัติมาตรา 57 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร มีหลักเกณฑ์และวิธีการแตกต่างจากการเสียภาษีของผู้มีเงินได้ในหน่วยภาษีอื่นๆ ซึ่งได้กำหนดให้ภรรยาต้องนำเงินได้ของตนไปถือเป็นเงินได้ของสามี และให้สามีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษี แต่ถ้ามีภาษีค้างชำระภรรยาต้องร่วมรับผิดชอบด้วย หากได้รับแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน แต่ถ้าภรรยาจะยื่นรายการแยกจากสามีก็สามารถทำได้ แต่ภาษีที่เสียต้องไม่เปลี่ยนแปลงไป จึงเห็นได้ว่านอกจากจำกัดสิทธิของภรรยาที่ต้องนำเงินได้ของตนเองไปถือเป็นเงินได้ของสามี แล้วในการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีของสามี ภรรยาก็มีความยุ่งยาก และทำให้จำนวนเงินภาษีที่คำนวณได้ของสามีและภรรยาจะมีจำนวนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเงินได้ของภรรยา ที่ไปรวมกับสามี ทำให้เงินได้สุทธิของสามีสูงขึ้น จึงต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นเพราะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใช้อัตราก้าวหน้า การใช้หลักการรวมเงินได้คำนวณภาษีเงินได้ของสามีภรรยา ทำให้ภาระภาษีของสามีภรรยาสูงกว่าสามีภรรยาที่อยู่กันโดยไม่จดทะเบียนสมรส และหลักเกณฑ์การหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินยืมเพื่อที่อยู่อาศัยยังมีความไม่เหมาะสม นอกจากนี้หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบในหนี้ภาษีอากรค้างชำระของสามีภรรยา ยังไม่สัมพันธ์และสอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของความสัมพันธ์ในทางทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา โดยปัญหาสำคัญในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาตามประมวลรัษฎากรมีดังต่อไปนี้ คือ

1.1 ปัญหาความไม่เหมาะสมในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยา

การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยาตามประมวลรัษฎากร ใช้หลักการรวมเงินได้ ดังจะเห็นได้จากการที่ภรรยาต้องนำเงินได้ของตนไปถือเป็นเงินได้ของสามี

ตามมาตรา 57 ตรี แห่งประมวลรัษฎากรเสมอ และแม้ภรรยาจะสามารถแยกยื่นเฉพาะเงินได้ตาม มาตรา 40 (1) โดยไม่ต้องไปถือเป็นเงินได้ของสามี ตามหลักการในมาตรา 57 เบญจ แห่งประมวล รัษฎากรก็ตาม แต่หากยังมีเงินได้อื่นที่ต้องไปถือเป็นเงินได้ของสามี ซึ่งหลักการรวมเงินได้ดังกล่าว มีผลทำให้จำนวนเงินภาษีที่สามีและภรรยาต้องเสียนั้นมีจำนวนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับผู้มีเงินได้ ในหน่วยภาษีอื่น ทั้งนี้เนื่องจากการใช้อัตราก้าวหน้าในการคำนวณภาษี การใช้หลักรวมเงินได้ คำนวณภาษีเงินได้ของสามีภรรยาได้นำแบบอย่างของประเทศอังกฤษมาใช้บังคับ แต่ปัจจุบัน ประเทศอังกฤษได้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์จัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยา โดยได้นำหลักการรวมเงินได้แบบมีค่าลดหย่อนพิเศษมาใช้ในการจัดเก็บภาษีเงินได้จากสามีภรรยา โดยให้สิทธิกับภรรยาที่มีเงินได้มีสิทธิในการหักค่าลดหย่อนได้มากกว่าภรรยาที่ไม่ได้ทำงาน ซึ่ง อาจเป็นมาตรการทางภาษีที่มีส่วนในการส่งเสริมให้ผู้หญิงของประเทศอังกฤษมีบทบาทในสังคม สูงขึ้น แต่ประเทศไทยไม่ได้ให้สิทธิดังกล่าว หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายรัษฎากร มาตรา 57 ตรี และมาตรา 57 เบญจ นอกจากจะไม่สัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันแล้ว ยังทำให้เกิด ความไม่เสมอภาคในการเสียภาษีระหว่างหน่วยภาษีด้วยกัน

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิบางประการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้และค่าลดหย่อน

ปัญหาการหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาจากสามีภรรยาเท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย กล่าวคือ ถ้าคู่สมรสต่างฝ่ายต่าง มีสิทธิหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมดังกล่าวหรือได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้พึงประเมินเท่าที่จ่าย เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาสมรสกันและความเป็นสามีภรรยาเมื่ออยู่ตลอด ปีภาษี ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 86) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการหักค่าลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมตามมาตรา 47 (1) (ข) และตามประกาศอธิบดี กรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 87) และ (ฉบับที่ 88) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร คู่สมรสกลับมีสิทธิหักค่า ลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และเงินได้ที่รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการที่จ่ายเป็น ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยน้อยกว่าเดิมครั้งหนึ่งและทำให้ภาระภาษีของสามีภรรยาเพิ่มขึ้น เนื่องจากเงินได้พึงประเมินของสามีภรรยาสูงขึ้น หลังจากความเป็นสามีภรรยาเมื่ออยู่ตลอดปีภาษี

1.3 ปัญหาการรับผิดชอบในภาษีอากรค้างชำระ

การจัดเก็บภาษีเงินได้จากสามีภรรยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบในภาษีอากรค้างไม่ สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนความสัมพันธ์ในทางทรัพย์สินระหว่างสามี

ภรรยา เนื่องจากหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการร่วมรับผิดชอบในภาษีอากรค้างของสามีภรรยา กรมสรรพากร ไม่ได้พิจารณาถึงว่าเป็นประเด็นความผิดที่เกิดจากส่วนเงินได้พึงประเมินของฝ่ายใด คงมองเพียงวิธีในการจัดเก็บภาษีอากรค้างให้ได้เงินภาษีด้วยวิธีที่เห็นว่าสะดวกที่สุดเป็นสิ่งสำคัญ กล่าวคือ เมื่อได้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้วไม่น้อยกว่า 7 วัน ก็สามารถดึงให้เข้ามาร่วมรับผิดชอบกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งอย่างถูกต้องแล้วผลที่ตามมาก็คือหากไม่ดำเนินการชำระภาษีภายในกำหนด อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจในการสั่งดำเนินการตาม มาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร คือ ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของฝ่ายที่ถูกประเมินและคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งให้ร่วมรับผิดชอบในภาษีอากรค้างได้ไม่ว่าจะเป็นสินส่วนตัวหรือสินสมรสก็ตาม การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาโดยใช้หลักรวมเงินได้ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตรี โดยให้นำเงินได้ของภรรยาให้ถือเป็นเงินได้ของสามี การหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาเท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและการรับผิดชอบในภาษีอากรค้างของสามีภรรยาทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบดังต่อไปนี้

1) ทำให้เกิดการวางแผนหลีกเลี่ยงภาษีของสามีภรรยา โดยสามีภรรยาจะมีการอยู่กินร่วมกันโดยไม่จดทะเบียนสมรสหรือสร้างแรงจูงใจให้คู่สมรสหย่าร้างกัน เพื่อที่จะให้รับประโยชน์ในทางภาษีอันเป็นเหตุให้สถาบันครอบครัวอ่อนแอไม่มีความมั่นคง ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับบุตรและปัญหาทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยาหลังจากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตาย ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม

2) ทำให้ภรรยาซึ่งถือเป็นผู้หาเงินได้คนที่สองของคู่สมรสเสียภาษีอัตราสูงสุดท้ายสูงเกินไป ทำให้ลดแรงจูงใจให้ภรรยาทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัวและภาคธุรกิจโดยรวมของรัฐ

3) การวางแผนหลีกเลี่ยงภาษีของสามีภรรยาทำให้รัฐมีรายได้ลดลง และรัฐมีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บภาษีสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีดังกล่าวเป็นความสูญเปล่าในทางเศรษฐกิจจึงขัดต่อหลักประสิทธิภาพในการบริหารของหลักภาษีอากรที่ดี

2. ข้อเสนอแนะ

การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยาตามประมวลรัษฎากร โดยใช้หลักการรวมเงินได้ ปัญหาการหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาเท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและปัญหาการรับผิดชอบ

ในภาษีอากรค้างของสามีภรรยา ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นสารนิพนธ์ฉบับนี้จึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาความไม่เหมาะสมในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยา

การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยาตามประมวลรัษฎากร ใช้หลักการรวมเงินได้ ดังจะเห็นได้จากการที่ภรรยาต้องนำเงินได้ของตนไปถือเป็นเงินได้ของสามี ตามมาตรา 57 ตรี แห่งประมวลรัษฎากรเสมอ และแม้ภรรยาจะสามารถแยกยื่นเฉพาะเงินได้ตามมาตรา 40 (1) โดยไม่ต้องไปถือเป็นเงินได้ของสามี ตามหลักการในมาตรา 57 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากรก็ตาม แต่หากยังมีเงินได้อื่นก็ต้องไปถือเป็นเงินได้ของสามี ซึ่งหลักการรวมเงินได้ดังกล่าวมีผลทำให้จำนวนเงินภาษีที่สามีและภรรยาต้องเสียนั้นมีจำนวนสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผู้มีเงินได้ในหน่วยภาษีอื่น ทั้งนี้เนื่องจากการใช้อัตราก้าวหน้าในการคำนวณภาษี จึงขอเสนอแนะให้นำหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยาตามหลักการแยกเงินได้ มาใช้บังคับ โดยให้สิทธิสามีภรรยาสามารถแยกเงินได้ทุกประเภทที่สามีและภรรยาแต่ละฝ่ายหามาได้มาใช้บังคับในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาแทนหลักการรวมเงินได้ตามมาตรา 57 ตรี ที่ใช้ในปัจจุบัน เนื่องจากหลักการดังกล่าวมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบันและยังสอดคล้องกับกระแสเรียกร้องในด้านความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง ซึ่งหลักการแยกเงินได้นั้นกำหนดให้สามีและภรรยาต่างฝ่ายต่างนำเงินได้ของตนมาคำนวณและเสียภาษีเงินได้ในนามของตนเอง ผลก็คือทำให้เสียภาษีรวมกันแล้วน้อยกว่าหลักการรวมเงินได้ที่ใช้ในปัจจุบัน ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและเสมอภาคระหว่างหน่วยภาษี นอกจากนี้การนำหลักการแยกเงินได้ มาใช้บังคับกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยาก็ยังเกิดความสะดวกในการยื่นแบบแสดงรายการ ทำให้คู่สมรสได้รับความสะดวก โดยสามารถยื่นแบบแสดงรายการได้เมื่อหลักฐานประกอบการยื่นแบบแสดงรายการของตนพร้อม ไม่ต้องรอหลักฐานของอีกฝ่ายหนึ่งแต่อย่างใด และเมื่อคู่สมรสต่างฝ่ายต่างยื่นรายการ และเสียภาษีจากเงินได้ของตนโดยตรง ก็จะช่วยให้เจ้าพนักงานสามารถวิเคราะห์แบบแสดงรายการตามข้อมูลและหลักฐานที่ยื่นเข้ามาได้ในทันที โดยไม่ต้องรอจับคู่ประกบแบบแสดงรายการของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อทำการวิเคราะห์แต่อย่างใด ซึ่งความสะดวกในการวิเคราะห์แบบดังกล่าวจะส่งผลให้เจ้าพนักงานทำงานได้เร็วขึ้น หากผลการตรวจสอบพบประเด็นความผิดใด ก็จะทำให้สามารถแยกประเด็นความผิดโดยการประเมินภาษีอากรให้คู่สมรส ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมาเสียภาษีอากรได้เร็วขึ้น เป็นการลดภาระในด้านเบี้ยปรับและเงินเพิ่มให้กับคู่สมรสที่เสียภาษีไว้โดยไม่ถูกต้องได้ แม้การนำหลักแยกเงินได้มาใช้บังคับนั้น อาจทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้ในส่วนนี้ไปบ้าง แต่หากมองถึงความเป็นธรรมและความเสมอภาค

รวมทั้งกระแสเรียกร้องในเรื่องความเสมอภาคระหว่างผู้ชายและผู้หญิงและแรงจูงใจที่ทำให้สามีภรรยาเข้าสู่ระบบภาษีอากรมากกว่าเดิมและทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคง แล้วการนำหลักแยกเงินได้ มาใช้บังคับจึงเกิดผลดีมากกว่า

ดังนั้นเห็นควรให้แก้ไขหลักเกณฑ์ มาตรา 57 ตรี และบัญญัติให้การจัดเก็บภาษีเงินได้จากสามีภรณยานั้นให้ต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นแบบรายการและเสียภาษีในนามของตนเอง ตามหลักแยกเงินได้ และยกเลิก มาตรา 57 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

2.2 ปัญหาการหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยและการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีภรรยาเท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย

กล่าวคือ ถ้าคู่สมรสต่างฝ่ายต่างมีสิทธิหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมดังกล่าวหรือได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้พึงประเมินเท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาสมรสกันกลับมีสิทธิหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมน้อยลงกว่าเดิมครั้งหนึ่ง ถ้าความเป็นสามีภรณามีอยู่ตลอดปีภาษี ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 86) เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการหักค่าลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมตามมาตรา 47 (1) (ซ) แห่งประมวลรัษฎากร ถือว่าหลักการดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิที่มีอยู่เดิมของคู่สมรส อันเนื่องมาจากการสมรส และไม่เป็นการช่วยส่งเสริมให้ชายหญิงสร้างฐานะและความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว และไม่เป็นที่ชอบด้วยศีลธรรมกับคู่สมรสที่มีสิทธิดังกล่าวอยู่ก่อนแล้ว ทำให้ผู้มีเงินได้ที่มีสิทธิอยู่ก่อนไม่ทำการจดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย หรือคู่สมรสหย่าร้างกันเพื่อประโยชน์ในทางภาษีอากร ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฉบับดังกล่าว ทำให้จำนวนภาษีที่คู่สมรสต้องเสียรวมกันมีจำนวนเงินที่สูงกว่าตอนที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่ได้สมรสกัน เนื่องจากเสียสิทธิในการหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ลดลงไปนั่นเอง

จึงเห็นควรเสนอให้แก้ไขประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 86) เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการหักค่าลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ตามมาตรา 47 (1) (ซ) แห่งประมวลรัษฎากร โดยการแก้ไขกำหนดให้ผู้มีเงิน ได้ซึ่งมีสิทธิหักค่าลดหย่อนอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาได้ทำการสมรสกันให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท ไม่ว่าความเป็นสามีภรรยาจะได้มีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม ในส่วนของเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 226 (พ.ศ.2543) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร สำหรับดอกเบี้ยเงินยืม เพื่อซื้อหรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัยจำนวน

50,000 บาท ที่จ่ายให้แก่กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือกองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์รวมทั้งเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมให้แก่สถาบันการเงิน บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์หรือนายจ้างเฉพาะส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 40,000 บาท โดยมีเงื่อนไขตามที่อธิบดีกรมสรรพากรได้กำหนด ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 87) และ (ฉบับที่ 88) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร โดยวัตถุประสงค์ก็เนื่องจากรัฐมองเห็นว่าสภาพปัจจุบันผู้มีเงินได้ต้องจ่ายดอกเบี้ยมากกว่าปกติ จึงต้องการให้ผู้มีเงินได้ได้รับสิทธิประโยชน์ในทางภาษีเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีของผู้มีเงินได้ อีกทั้งรัฐต้องการกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่หากได้พิจารณาตามเงื่อนไขตามที่ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ฉบับที่ 87 และ 88 ตามลำดับแล้ว จะเห็นว่าขัดต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากการยกเว้นเงินได้พึงประเมินในส่วนของผู้มีเงินได้ที่ต่างฝ่ายต่างมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยแต่ละกรณีดังกล่าวอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาได้มาทำการสมรสกัน และความเป็นสามีภรรยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษีคู่สมรสกลับถูกลดจำนวนเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีลงไปครึ่งหนึ่ง จึงถือว่ามาตรการดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิที่มีอยู่เดิมอันเนื่องมาจากการสมรส

จึงเห็นควรให้พิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้(ฉบับที่ 87) และ (ฉบับที่ 88) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้เท่าที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืม สำหรับการกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อหรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย โดยจ้างองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็นประกันการกู้ยืมตามกฎหมายว่าด้วยกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร การแก้ไขประกาศอธิบดีกรมสรรพากรทั้งสองฉบับดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้มีเงินได้ซึ่งมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีจากดอกเบี้ยเงินยืมเพื่อที่อยู่อาศัยอยู่ก่อนแล้วต่อมาได้สมรสกัน ให้ต่างฝ่ายต่างได้รับการยกเว้นภาษีเท่าเดิมตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 50,000 บาท ที่จ่ายให้แก่กองทุนรวมหรือตามจำนวนที่จ่ายจริงส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 40,000 บาท ที่จ่ายให้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงิน ไม่ว่าความเป็นสามีภรรยาจะได้มีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้สิทธิกับผู้มีเงินได้ที่ได้รับยกเว้นเงินภาษีอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาสมรสกันให้ยังคงมีสิทธิอยู่เช่นเดิมไม่แตกต่างกับผู้มีเงินได้พึงประเมินในหน่วยภาษีอื่น

2.3 ปัญหาการรับผิดชอบในภาษีอากรค้าง

การจัดเก็บภาษีเงินได้จากสามีภรรยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบในภาษีอากรค้างไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนความสัมพันธ์ในทางทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการร่วมรับผิดชอบในภาษีอากรค้างดังกล่าวไม่ได้พิจารณาถึงประเด็นความคิดว่าเกิดจากส่วนเงินได้พึงประเมินของฝ่ายใด คงมองเพียงวิธีในการจัดเก็บภาษีอากรค้างให้ได้เงินภาษีด้วยวิธีที่เห็นว่าสะดวกที่สุดเป็นสิ่งสำคัญ จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการที่ให้สามีหรือภรรยาต้องรับผิดชอบในภาษีอากรค้างของอีกฝ่ายหนึ่งเสียใหม่ให้สอดคล้อง กับสภาพการปัจจุบัน โดยกำหนดให้สามีหรือภรรยาร่วมรับผิดชอบในภาษีอากรค้างของอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อได้บังคับชำระหนี้จากทรัพย์สิน ในส่วนของสามีหรือภรรยาฝ่ายที่ค้างชำระภาษีแล้ว และปรากฏว่าฝ่ายดังกล่าวไม่มีทรัพย์สินหรือมีแต่ไม่เพียงพอที่จะชำระภาษีอากรค้างและรับผิดชอบเมื่อได้แจ้งให้ทราบแล้วไม่น้อยกว่า 7 วัน โดยเสนอแนะให้บัญญัติเพิ่มเติมไว้ในมาตรา 57 ตรี แห่งประมวลรัษฎากรว่า

ถ้ามีภาษีอากรค้างชำระและความเป็นสามีภรรยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี หากปรากฏจากหลักฐานว่าสามีหรือภรรยาฝ่ายที่ค้างชำระไม่มีทรัพย์สินที่จะสามารถบังคับชำระหนี้หรือมีแต่ไม่เพียงพอที่จะบังคับชำระหนี้ได้ ให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งร่วมรับผิดชอบในภาษีอากรค้างเมื่อได้รับแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน

การสร้างความรู้สึที่ดีต่อประชาชนให้เห็นว่าการจัดเก็บภาษีอากรนั้น มีความเป็นธรรม และมีความเสมอภาค ย่อมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี (Tax Compliance) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ทุกประเทศมุ่งหวัง การจัดเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพต้องได้จำนวนภาษีที่จัดเก็บจากประชาชนเพื่อนำไปเป็นรายได้ของรัฐให้มากที่สุด และรัฐเสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีน้อยที่สุด หากประชาชนมีความสมัครใจในการชำระภาษี รัฐก็เสียค่าใช้จ่ายในการบริหาร การจัดเก็บภาษีน้อย และย่อมมีการหลีกเลี่ยงภาษีน้อย การสร้างความสมัครใจในการชำระภาษีของประชาชน จึงเป็นเป้าหมายหลักที่ทุกประเทศมุ่งหวัง

2.4 ปัญหาการคำนวณภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรส

ปัญหาการคำนวณภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรส ซึ่ง ประเด็นดังกล่าวมีปัญหาเกี่ยวกับหลักการรวมเงินได้ ที่ใช้ในการคำนวณภาษีเพื่อเสียภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรสของประเทศไทย รวมถึง ปัญหาเกี่ยวกับฐานภาษี และ ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิบางประการในการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ และค่าลดหย่อน ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 57 ตรี ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าการใช้หลักการรวมเงินได้นั้นก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อคู่สมรส เนื่องจากคู่สมรสนั้นใช้หน่วยคู่สมรส ซึ่งเป็นการรวมเงินได้ของคนสองคนในการเสียภาษี ซึ่งแตกต่างจาก คน โสดหรือคนที่แต่งงานแต่ไม่จดทะเบียน

หรือผู้ที่หย่าร้างที่ใช้หน่วยบุคคลเป็นหน่วยเสียภาษี ซึ่งผู้เสียภาษีก็นำเงินได้ในส่วนของตนตามบัญชีอัตราภาษี กล่าวคือ สามารถใช้หน่วยบุคคลเป็นหน่วยเสียภาษี มิใช่หน่วยคู่สมรส ดังนั้น หากคู่สมรสได้จดทะเบียนแต่งงานถูกต้องตามกฎหมาย กลับเป็นว่า สามีจะต้องนำเงินได้ของภริยา มารวมเป็นเงินได้ของสามี เพื่อเสียภาษีตามบัญชีอัตราภาษีทำให้คู่สมรสต้องเสียภาษีสูงขึ้น เนื่องจากประเทศไทยใช้อัตราภาษีตามอัตราก้าวหน้า ดังนั้นเมื่อรวมเงินได้ของคนสองคนเข้าด้วยกัน แน่นนอนยอมทำให้อัตราภาษีสูงขึ้น อีกทั้งยังไม่มีบทบัญญัติที่บัญญัติถึงสิทธิพิเศษของคู่สมรสเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการต้องรวมเงินได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าก่อให้เกิดปัญหา กับคู่สมรสเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า ควรมีการแก้ไขประมวลรัษฎากรมาตรา 57 ตรี ดังกล่าว โดยให้สิทธิแก่คู่สมรสที่จะเลือกว่าต้องการยื่นรวมกันหรือแยกกันยื่นก็ได้ ดังเช่น ในหลายๆ ประเทศที่ให้สิทธิแก่คู่สมรสในการเลือกรูปแบบการเสียภาษี เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเยอรมนี และประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ